

[Finansministeren.]

ophævet, nemlig i 1960, således at der nu kun er fradragsret for afdrag på lån, der er bevilget før den 1. januar 1961, og kun i en overgangsperiode. Man kan altså ikke påberåbe sig Norge som støtte for det stillede forslag, tværtimod. Som begrundelse for ophævelsen i Norge er det bl. a. anført, at direkte støtte i studietiden er at foretrække fremfor en indirekte støtte i form af skattelettelse i de år, hvor studielånene afdrages. Støtte i form af fradrag for afdrag på lån kommer flere år efter, at uddannelsen er afsluttet, og ikke når behovet for økonomisk hjælp er størst. De, der låner mest, får i almindelighed størst skattelettelse, dels fordi de får de største fradrag, dels fordi de dyreste former for uddannelse ofte giver særlig store indkomster efter afsluttet uddannelse og derfor også særlig stor skattelettelse på grund af progressionen.

Jeg skal i øvrigt ikke gå ind på enkeltheder i forslaget. Regeringen er som allerede nævnt af den opfattelse, at vi må overveje en udvidelse af den offentlige støtte til ungdommens uddannelse, men de veje, der skal betrædes, må være led i en samlet og rationel uddannelsespolitik. Det kan selvfølgelig godt tænkes, at en del af støtten gives indirekte i form af skattelettelse, men det forekommer ikke særlig rationelt både at have en direkte støtte i form af stipendier og lån og en indirekte støtte i form af skattelettelser. I hvert fald kan regeringen ikke anbefale det foreliggende forslag, som har karakter af en skattelettelse med social slagside, således at de, der har de største indkomster, også skal have de største lettelser.

Ordføreren for forslagsstillerne (Ninn-Hansen): Forslagsstillerne må selvfølgelig synes, at det er beklageligt, at den højtærede finansminister er så afvisende over for det lovforslag, der her er fremsat, for den højtærede finansminister har fuldstændig ret i, at venstres og det konservative folkepartis mening med at fremsætte lovforslaget er at søge at øge støtten til uddannelsen af de unge her i landet. Vi går altså — ved siden af den tilslutning, vi har givet til regeringsforslaget om forhøjelse af uddannelsesfonden — ind for en yderligere støtte gennem dette lovforslag, og derfor er

der heller ikke nogen modsætning mellem det lovforslag, vi behandler om udvidelse af ungdommens uddannelsesfond, og dette lovforslag. De supplerer hinanden, og formålet er at fremme mulighederne for at støtte de unges uddannelse.

Den højtærede finansminister henviste til, at lovforslaget havde været behandlet tidligere, og det er også rigtigt. Referat af forhandlingerne står i Folketingstidende 1960-1961 sp. 1706 og følgende spalter, men jeg synes ikke, at den afvisning, den daværende finansminister, den nuværende højtærede økonomiminister, dengang kom med, stadig væk kan gælde. Den højtærede minister sagde dengang — det står sp. 1708 —:

„Jeg behøver ikke at tilføje, at regeringen er indstillet på at gå meget langt for at sikre, at alle dertil egnede uden hensyn til økonomiske forhold kan få en uddannelse.“

Forslaget om ungdommens uddannelsesfond er jo det bedste bevis herfor. Vi er meget vel klar over, at der også for bedrestillede kan være økonomiske problemer knyttet til, at et eller flere børn studerer. Vi er derfor villige til at overveje det her fremsatte forslag, selv om vi er tilbøjelige til at mene, at andre veje er mere hensigtsmæssige for at nå målet.“

Nu har vi i mellemtiden kunnet følge disse andre veje, som regeringen dengang valgte, samtidig med at den afviste vort forslag, og det er da mit indtryk — og jeg går ud fra, at i hvert fald den højtærede undervisningsminister deler denne opfattelse — at man ikke, heller ikke med det forslag, der er blevet fremsat fra regeringens side, fuldt ud løser uddannelsesproblemerne for de unge.

Hvis man endelig skal diskutere de forskellige skatteskalaer i denne forbindelse, så drejer det sig navnlig om de forældre, hvis skattepligtige indkomst ligger et sted mellem 15.000 og 20.000 kr. Disse forældre med studerende børn ventede i 1961, da man gennemførte den store forhøjelse af ungdommens uddannelsesfond, at de nu kunne få støtte til deres børns uddannelse, men den højtærede finansminister ved jo, at det får de sjældent. Spørgsmålet om ungdommens uddannelse er et af de spørgsmål, jeg ofte støder på på politiske møder, hvor forældre står op og siger, at de havde ventet,